

Vlaams Subsidieagentschap voor

Werk en Sociale Economie

Dienst Migratie en

Arbeidsbemiddeling

JAARVERSLAG 2009:

ARBEIDSVERGUNNINGEN EN

ARBEIDSKAARTEN IN

VLAANDEREN

1 Algemeen

1.1 Inleiding

Een buitenlandse werknemer kan in België arbeid in loondienst verrichten indien hij voorafgaand over een arbeidskaart beschikt. Er zijn 3 soorten arbeidskaarten:

De arbeidskaart A voor gelijk welk beroep in loondienst bij om het even welke werkgever en dit voor een onbepaalde duur. Een arbeidskaart A is aan zeer strikte voorwaarden gebonden. Zij kan slechts worden toegekend aan sommige categorieën van buitenlandse werknemers die al meerdere jaren in België hebben gewerkt met een arbeidskaart B.

De arbeidskaart B voor één bepaald beroep in loondienst bij één welbepaalde werkgever die hiertoe vooraf een arbeidsvergunning heeft bekomen voor een bepaalde periode van maximum 12 maanden. Ze kan eventueel onder bepaalde voorwaarden worden verlengd.

De arbeidskaart C voor gelijk welk beroep in loondienst bij om het even welke werkgever voor een bepaalde duur. Voor de arbeidskaart C komen in principe enkel die buitenlanders in aanmerking die in België mogen verblijven om andere dan tewerkstellingsredenen (bijvoorbeeld in het kader van gezinshereniging, als student, slachtoffer van mensenhandel, een subsidiair beschermingsstatuut...). De arbeidskaart C kan onder bepaalde voorwaarden worden hernieuwd.

De arbeidskaarten A en C moeten worden aangevraagd door de betrokken buitenlanders zelf. Ze moeten hiertoe een aanvraagdossier indienen bij de bevoegde overheid van hun woonplaats. De arbeidskaart B wordt door de Migratiedienst afgeleverd telkens er een arbeidsvergunning wordt toegekend aan een werkgever.

De werkgever die een buitenlandse werknemer op Belgisch grondgebied wil tewerkstellen moet voorafgaand over een arbeidsvergunning beschikken. De werkgever moet hiertoe een aanvraagdossier indienen bij de bevoegde overheid die bevoegd is voor de regio waar de tewerkstelling zal plaatsvinden. De arbeidsvergunning wordt toegekend voor een periode van maximum twaalf maanden, maar is in principe verlengbaar. De werkgever mag de diensten van de werknemer enkel gebruiken binnen de voorwaarden van deze vergunning.

De kandidaat-werknemer mag in principe pas naar België komen nadat de werkgever de arbeidsvergunning heeft verkregen. Op dit principe werden er door de wetgever de laatste decennia dusdanig veel uitzonderingen toegestaan dat er in feite van deze migratiestop nog weinig overblijft.

De voorwaarden waaronder arbeidskaarten en vergunningen in België en Vlaanderen kunnen worden toegekend wordt opgelegd door de federale overheid,

maar de materiële toekenning en aflevering van deze arbeidskaarten en vergunningen werd overgedragen aan de Gewesten. Voor het Vlaamse Gewest wordt deze bevoegdheid uitgeoefend door de Dienst Migratie en Arbeidsbemiddeling van het Vlaamse Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie.

Er dient te worden opgemerkt dat het aantal afgeleverde arbeidskaarten en -vergunningen absoluut géén beeld geeft noch van het totale aantal buitenlandse werknemers dat in Vlaanderen is tewerkgesteld, noch van het nieuwe aantal buitenlandse werknemers dat het afgelopen jaar naar Vlaanderen is gemigreerd: Het overgrote aantal buitenlandse onderdanen dat hier werkt is immers vrijgesteld van de verplichting van arbeidskaarten (o.m. de hier gevestigde Unieburgers van de oude lidstaten, de buitenlandse echtgenoten en partners van Belgen, de derde landers die hier onbepaald mogen verblijven, enz...).

Daarnaast is het ook zo dat werknemers die wel onderworpen zijn aan de verplichting van arbeidskaarten soms meerdere arbeidskaarten bekomen voor meerdere tewerkstellingen bij één of meerdere werkgevers. Typische voorbeelden hiervan zijn de tewerkstellingen in de fruitsector en de uitzendsector.

In bijvoorbeeld de fruitsector is dit legio: men werkt bij fruitteiler X in het voorjaar (aardbeienteelt) en bij fruitteiler Y in het najaar (appelen- en perenteelt). Het gaat hier meestal om seizoenarbeiders die na beëindiging van hun per definitie beperkte en tijdelijke tewerkstelling, terugkeren naar hun land van herkomst.

Ook in de uitzendsector zijn meerdere arbeidskaarten per jaar voor eenzelfde werknemer meer regel dan uitzondering.

In 2009 werden er in Vlaanderen in totaal 32.405 toelatingen tot tewerkstelling aan buitenlandse arbeidskrachten toegekend.

Het betreft:

- 23 arbeidskaarten A (toegekend op basis van de tewerkstelling met arbeidskaarten B in het verleden);
- 21.485 arbeidsvergunningen en arbeidskaarten B, toegekend op basis van een aanvraag tot tewerkstelling door een werkgever;
- 10.827 arbeidskaarten C, toegekend aan personen die op een andere basis dan tewerkstelling reeds in het land verblijven;
- 70 voorlopige arbeidsvergunningen, toegekend aan personen die nog steeds wachten op een beslissing met betrekking tot hun regularisatieaanvraag die ingediend werd in januari 2000.

Van de 21.485 arbeidsvergunningen en arbeidskaarten B werden er 15.257 toelatingen verstrekt binnen de context van de zogenaamde knelpuntberoepenregeling.

Deze regeling is van toepassing sinds 1 januari 2007 voor de twee lidstaten die toen toetraden tot de Europese Unie, met name Bulgarije en Roemenië.

Diezelfde regeling werd ook van toepassing sinds 30 december 2008 voor de langdurig ingezetenen: een categorie van derdelanders die in aanmerking komen voor de arbeidskaart B.

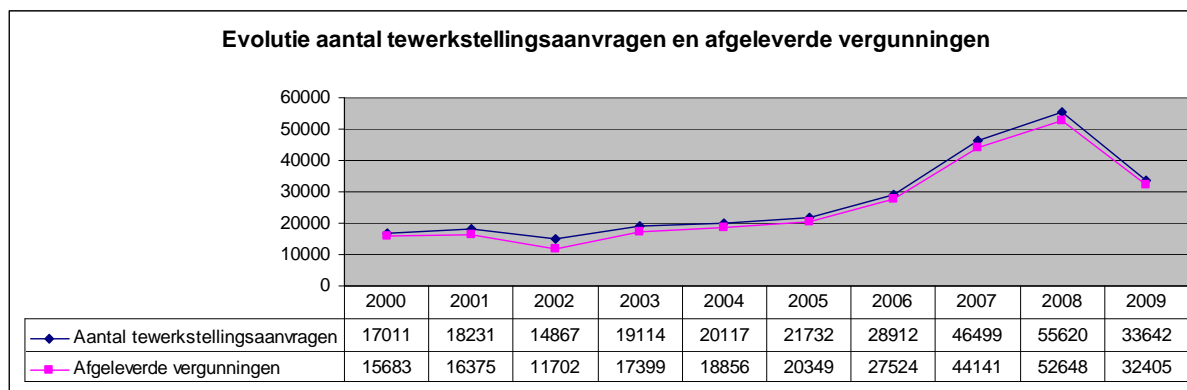
1.2 Algemene Evolutie 2000-2009

Tabel 1: Evolutie behandelde arbeidskaarten en arbeidsvergunningen volgens soort, Vlaams Gewest, 2000-2009

Evolutie van behandelde arbeidskaarten en -vergunningen in het Vlaamse Gewest (periode 2000-2009)										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
A-kaarten	833	509	323	142	35	31	31	17	22	23
B-kaarten	5.191	5.421	6.268	5.402	5.269	7.546	15.271	31.404	40.175	21.485
Au-Pairs	60	51	112	129	110	169	189	205	295	311
Beroepsopleiding	27	7	68	35	40	26	52	11	16	19
Beroepssportbeoefenaars	241	256	230	169	177	196	178	196	211	194
Gasthoogleraar	39	46	40	19	19	20	16	20	31	30
Gespecialiseerde Techniekers	422	531	924	727	285	196	176	187	293	247
Gezinshereniging (art 9,16° en 9,17°)				25	50	118	219	550	999	842
Hooggeschoolden	1.751	1.858	1.861	1.908	1.904	2.173	2.513	2.811	3.265	2.556
Leidinggevendend	1.041	1.065	1.308	1.165	1.173	1.314	1.327	1.268	1.334	1.199
Navorsers	400	371	387	167	94	77	97	151	60	57
Opleiding art. 9,18° en 19°									106	81
Schouwspelartiesten	28	25	28	49	52	60	38	45	40	30
Niet-EU knelpuntberoep										136
Nieuwe EU Lidstaat					83	177	221	334	494	204
Nieuwe EU lidstaten seizoenarbeid					930	2.639	1.108	0	0	0
Stagiairs	190	128	115	98	125	202	230	176	173	156
Nieuw EU knelpuntberoep	0	0	0	0	0	0	8.742	25.243	32.522	15.121
Andere	377	294	90	536	227	179	165	207	336	302
Subtotaal	4.576	4.632	5.163	5.002	5.269	7.546	15.271	31.404	40.175	21.485
Categorieën die voor 01/04/2003 in aanmerking kwamen voor een arbeidskaart B en sinds 1/4/2003 voor een arbeidskaart C										
gemachtigd of toegelaten verblijf	300	423	609	188						
humanitaire redenen art 9,3°	37	10	9	2						
slachtoffers mensenhandel	3	36	50	16						
Studenten	275	320	437	169						
Subtotaal	615	789	1.105	400						
C-kaarten	0	0	0	9.779	12.582	12.171	11.902	12.513	12.330	10.827
Echtgenoot en kind diplomaat/consul				0	1	0	1	5	8	6
Echtgenoot onderdaan EER				1	0	0	2	0	3	5
Gezinshereniging art 17, 5°				586	707	663	727	740	967	1.324
Kandidaat Vluchteling				6.721	8.043	6.861	5.642	4.119	1.950	855
Samenwoning				455	636	747	841	1.045	1.354	138
Slachtoffer Mensenhandel met BIVR				63	79	81	79	69	92	108
SMH met aankomstverklaring				37	14	11	11	8	20	5
Student				1.421	2.041	2.307	2.169	2.014	2.115	1.984
Tijdelijk verblijf met BIVR				495	1.061	1.501	2.430	4.331	5.293	5.442
Subsidiaire Beschermingsstatus								182	528	728
Art 9 ter verblijfwetgeving										227
Buiten categorie				0	0	0	0	0	0	5
TOTAAL afgeleverde kaarten	6.024	5.930	6.591	15.323	17.886	19.748	27.204	43.934	52.527	32.335
Weigeringen (A+B+C) *	638	881	659	1.507	1.248	1.379	1.374	2.355	2.971	1.237
Beroepschriften (A+B+C)	485	331	349	382	259	313	244	277	350	247

* Bij de weigeringen worden ook de beslissingen 'Zonder gevolg' bijgeteld

Figuur1: Evolutie aantal aanvragen en afgeleverde arbeidsvergunningen, Vlaams Gewest, 2000-2009

Van 2000 tot 2008 is het totale aantal toegekende arbeidsvergunningen en arbeidskaarten met meer dan 300 % gestegen (52.648/15.683). In 2009 is er echter een sterke daling van dit aantal (bijna 40% minder dan 2008).

In 2007 werden er in totaal 44.141 arbeidskaarten en vergunningen uitgereikt aan buitenlandse werknemers. Dit aantal steeg in 2008 nog naar een totaal van 52.648 arbeidskaarten en vergunningen uitgereikt aan buitenlandse werknemers.

In 2009 viel dit aantal sterk terug tot een totaal van 32.405 arbeidskaarten en vergunningen uitgereikt aan buitenlandse werknemers.

Het betreft 23 arbeidskaarten A, 21.485 arbeidsvergunningen en arbeidskaarten B en 10.827 arbeidskaarten C. Daarnaast werden er nog 70 voorlopige vergunningen uitgereikt. De voorlopige vergunningen worden toegekend op basis van een omzendbrief voor de zeer specifieke categorie van regularisatieaanvragers op basis van de grote regularisatieoperatie van januari 2000, die blijkbaar nog niet volledig afgerond is.

De sterke afname van het toegekende aantal vergunningen is praktisch uitsluitend toe te schrijven aan de vrijstelling van de grootste groep van nieuwe EU-werknemers die via het systeem van de “knelpuntberoepen”-regeling tot onze arbeidsmarkt werden toegelaten – met name onderdanen uit Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slowakije, Slovenië en Tsjechië. Enkel Bulgarije en Roemenië zorgen nu nog voor een instroom van nieuwe EU-onderdanen in de arbeidskaarten.

Daar waar tot vorig jaar in de meeste andere categorieën van buitenlandse werknemers een permanente stijging waar te nemen was, ziet men nu eerder een stagnering – zelfs een terugval van het aantal hooggeschoolden en leidinggevenden met 20% ten opzichte van vorig jaar – hier heeft de wereldwijde economische crisis waarschijnlijk zijn invloed.

De stijgende evolutie van het aantal arbeidskaarten C is na de stagnering in 2008 zelfs een licht dalende trend geworden. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan de vrijstelling van samenwonenden door de Omzendbrief met betrekking tot de uitbreiding van het begrip echtgenoot (dd 21 november 2009). Hierdoor werd een overgroot deel van de samenwonenden vrijgesteld van arbeidskaarten C.

1.3 Provinciale verdeling

Tabel 2: Provinciale spreiding van het aantal behandelde arbeidskaarten en arbeidsvergunningen volgens soort, Vlaams Gewest, 2009

Provincie	A	B	C	VT	Totaal
Antwerpen	3	6808	4709	49	11569
Limburg	3	3322	706	15	4046
Oost-Vlaanderen	5	4027	2242	5	6279
Vlaams-Brabant	11	4422	1944		6377
West-Vlaanderen	1	2906	1226	1	4134
	23	21485	10827	70	32405

Deze cijfers zijn louter illustratief. Onder meer omwille van de reeds hiervoor aangehaalde redenen kunnen zij geen beeld geven van de globale aanwezigheid en/of tewerkstelling van buitenlandse werknemers in één bepaalde provincie. Ze geven evenmin enige indicatie over de verhoudingen van de buitenlandse werknemers tussen de verschillende provincies.

Ter illustratie kan onder meer verwezen worden naar de specificiteit van arbeidskaarten B die worden toegekend voor seizoenarbeid. Vele van deze werknemers zullen in het voorjaar, bij de pluk van het zacht fruit, in een andere provincie werken dan in het najaar, bij de pluk van appels en peren.

Dit geldt evenzeer voor de arbeidskaarten C. Een groot aantal van deze kaarten wordt toegekend aan studenten, waarvan de meeste uiteraard moeten worden gesitueerd in de Vlaamse universiteitssteden Leuven en Gent.

Het is dan ook niet mogelijk om op grond hiervan enige relevante conclusie te maken.

1.4 Weigeringsbeslissingen

Tabel 3: Geweigerde arbeidskaarten en arbeidsvergunningen, Vlaams Gewest, 2009

Weigereingen 2009	
Arbeidskaart A	19
Arbeidskaart B	1022
Arbeidskaart C	1237
totaal	2278

Een weigering van een arbeidskaart A heeft meestal betrekking op het feit dat men niet over het vereiste aantal jaren arbeid op basis van een tewerkstelling met arbeidskaarten B (2, 3 of 4 jaar) beschikt, of omdat de gepresteerde arbeid met een arbeidskaart B niet in aanmerking mag worden genomen voor de berekening van het vereiste aantal jaren (bijvoorbeeld de jaren arbeid gepresteerd als hooggeschoolde, navorser,...).

Een weigering van een arbeidskaart B heeft meestal betrekking op het gegeven dat er op de arbeidsmarkt (Belgische en Europese) voldoende arbeidskrachten beschikbaar zijn om de betrokken vacature in te vullen, dat men afkomstig is uit een land waarmee België niet verbonden is door een akkoord of overeenkomst op het gebied van arbeidskrachten, of dat men reeds in het land aanwezig is vooraleer de werkgever de noodzakelijke arbeidsvergunning bekomen heeft.

Een weigering van een arbeidskaart C is het logische en rechtstreekse gevolg van het feit dat de aanvrager niet voldoet aan de formele wettelijke (meestal verblijfs-) voorwaarden.

1.5 Beroepschriften tegen weigeringsbeslissingen

Tabel 4: Beroepsschriften tegen weigering, Vlaams Gewest, 2009

Beroepsprocedure	aantal
Beroep A-kaart	5
Beroep B-kaart	168
Beroep C-kaart	74
totaal	247

Met betrekking tot de arbeidskaarten A en C heeft de bevoegde overheid geen mogelijkheid om een afwijking op de geldende reglementaire voorwaarden toe te staan.

Enkel met betrekking tot de arbeidsvergunning en arbeidskaart B kan de bevoegde gewestoverheid in individuele gevallen afwijken van sommige voorwaarden die door de federale wetgever worden opgelegd aan de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

2 Arbeidskaarten A

De arbeidskaart A voor gelijk welk beroep in loondienst bij om het even welke werkgever en dit voor een onbepaalde duur. Een arbeidskaart A is aan zeer strikte voorwaarden gebonden. Zij kan slechts worden toegekend aan sommige categorieën van buitenlandse werknemers die al meerdere jaren (2, 3 of 4 jaar) in België hebben gewerkt met een arbeidskaart B.

Het aantal arbeidskaarten A was in 2007 verder gedaald tot een absoluut minimum van 17. In 2008 kenden we een lichte stijging tot 22 arbeidskaarten en in 2009 tot 23 arbeidskaarten. De daling in het verleden wordt verklaard door het gegeven dat werknemers, op het ogenblik dat zij in aanmerking zouden komen voor een arbeidskaart A, op basis van hun verblijfssituatie (onbeperkt verblijfsrecht) al vrijgesteld zijn van het bezit van een arbeidskaart.

De lichte stijging is een toevallig en ongewild neveneffect van de overgangsmaatregelen ten aanzien van nieuwe EU-burgers:

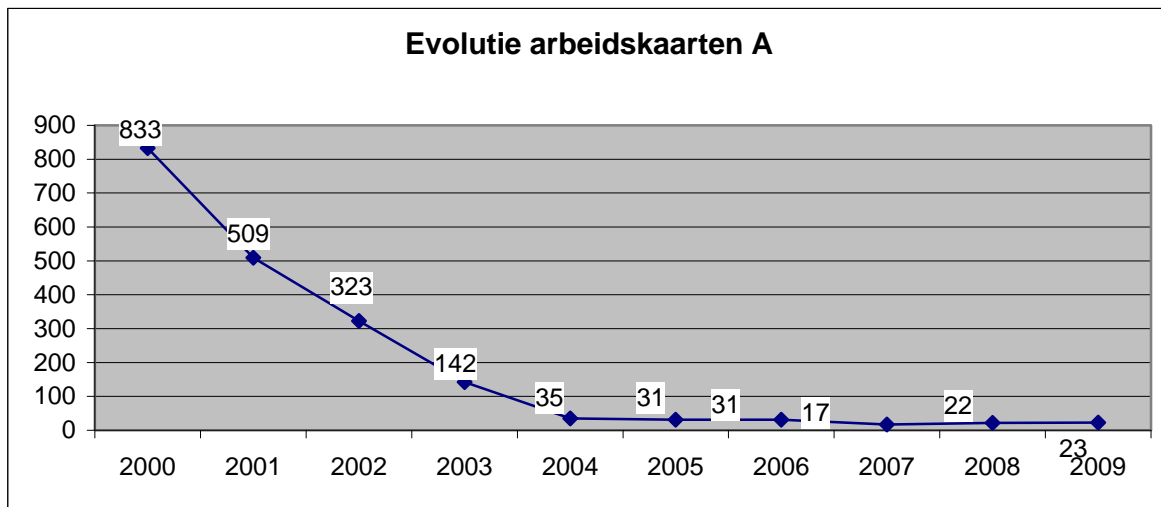
Eenzijds kunnen, zolang de overgangsmaatregelen van toepassing zijn, betrokkenen zich niet beroepen op hun EU-burgerschap dat hen normaal moet vrijstellen van de verplichting van arbeidskaarten.

Anderzijds dienen de akkoorden die door de nieuwe EU-lidstaten werden gesloten bij hun toetreding tot de Unie te worden aanzien als "internationale akkoorden inzake tewerkstelling" in de zin van artikel 10 van het KB van 9/6/99. Hierdoor komen werknemers uit de nieuwe lidstaten die hier in België verblijven met hun gezin, al na twee jaar effectieve tewerkstelling met een arbeidskaart B in aanmerking voor een arbeidskaart A.

De thesis die reeds sinds lange tijd wordt bepleit en waarbij gesteld wordt dat dit type van arbeidskaart beter kan worden afgeschaft zonder dat dit nadelige gevolgen hoeft te veroorzaken voor de betrokkenen, blijft overeind. Dit zou niet enkel een administratieve vereenvoudiging zijn, maar tevens tegemoetkomen aan de wensen van de Europese regelgever.

Figuur 2 : Evolutie aantal toegekende arbeidskaarten A, Vlaams Gewest, 2000-2009

Tabel 5: aantal toegekende arbeidskaarten A per nationaliteit, Vlaams Gewest, 2009

Nationaliteit	arbeidskaart-A
Bulgaarse	1
Canadese	1
Congolese	1
Japanse	1
Marokkaanse	1
Nigeriaanse	1
Poolse	2
Roemeense	6
Russische	2
Servische	1
Turkse	5
Zuid-Koreaanse	1
totaal	23

3 Arbeidsvergunningen en Arbeidskaarten B

De arbeidskaart B voor één bepaald beroep in loondienst bij één welbepaalde werkgever die hiertoe vooraf een arbeidsvergunning bekomen heeft voor een bepaalde periode van maximum 12 maanden. Ze kan eventueel onder bepaalde voorwaarden worden verlengd.

3.1 Algemeen

Tabel 6: Evolutie behandelde arbeidskaarten en arbeidsvergunningen B, eerste aanvragen en hernieuwingen, Vlaams Gewest, 2009

Categorie	Eerste aanvraag	Hernieuwing	Totaal
Au-pair	262	49	311
Beroepsopleiding	19		19
Beroepssportbeoefenaar	92	102	194
Buiten categorie	84	218	302
Gasthoogleraar	13	17	30
Gezinshereniging art. 9, 16°	369	454	823
Gezinshereniging art. 9, 17°	5	14	19
Hooggeschoolde	310	924	1234
hooggeschoolde detachering	704	618	1322
Leidinggevende	88	249	337
leidinggevende detachering	247	615	862
Monteerder-specialist	217	30	247
Navorser	37	20	57
NIET EU knelpuntberoep	111	25	136
Nieuw EU knelpuntberoep	6126	8995	15121
Nieuwe EU Lidstaat	24	180	204
Opleiding art. 9,18	6	2	8
Opleiding art. 9,19	63	10	73
Schouwspelartiest	13	17	30
Stagiair	61	45	106
stagiair detachering	10	40	50
	8861	12624	21485

Eerste aanvragen hebben betrekking op werknemers die een eerste maal een arbeidskaart bekomen.

Hernieuwingen hebben betrekking op werknemers die vroeger reeds een arbeidskaart B hebben bekomen.

De substantiële stijging van het aantal arbeidskaarten B die in 2005 werd ingezet en die al een exponentieel vervolg kende in 2006 en 2007 met telkens een verdubbeling

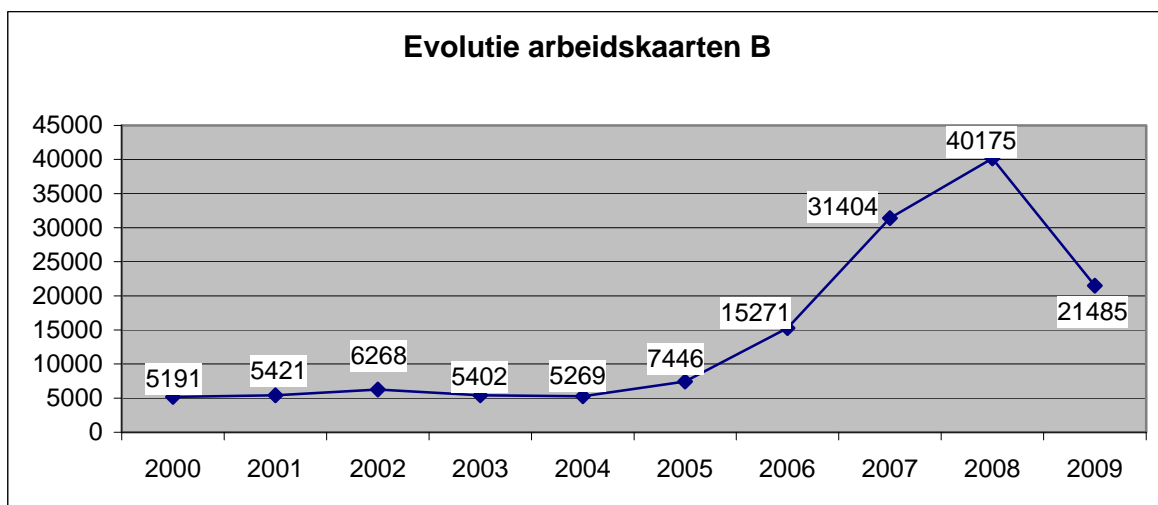
van het aantal toegekende kaarten en vergunningen ten opzichte van het voorgaande jaar, bereikte in 2008 zijn toppunt (40.175). Waarna in 2009 het aantal sterk inkrimpte met bijna de helft.

Komende van 7.564 in 2005, over 15.271 in 2006 en 31.400 in 2007, tot het hoogtepunt van 40.175 in 2008. In 2009 zakte dit aantal tot 21.485.

Zoals reeds gesteld: de sterke afname van het toegekende aantal arbeidskaarten is praktisch uitsluitend toe te schrijven aan de vrijstelling van de grootste groep van nieuwe EU-werknemers die via het systeem van de “knelpuntberoepen”-regeling tot onze arbeidsmarkt werden toegelaten – met name onderdanen uit Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slowakije, Slovenië en Tsjechië. Enkel Bulgarije en Roemenië zorgen nu nog voor een instroom van nieuwe EU-onderdanen in de arbeidskaarten.

Daar waar tot vorig jaar in de meeste andere categorieën van buitenlandse werknemers een permanente stijging waar te nemen was, ziet men nu eerder een stagnering – zelfs een terugval van het aantal hooggeschoolden en leidinggevenden met 20% ten opzichte van vorig jaar – hier heeft de wereldwijde economische crisis waarschijnlijk zijn invloed.

Figuur 3 : Evolutie aantal toegekende arbeidskaarten B, Vlaams Gewest, 2000-2009

De lezing en interpretatie van zowel de globale cijfers, als van de cijfers opgesplitst per categorie (zie tabel 1) dient onmiddellijk sterk te worden genuanceerd.

Zo moet onder meer rekening worden gehouden met het volgende:

- het totale aantal toegekende arbeidskaarten B ligt steeds hoger dan het aantal individuele werknemers waarop ze betrekking hebben. Zowel de eerste aanvragen als de hernieuwingen worden opgenomen in de cijfers. Zo betekenen 6.126 vergunningen dus niet dat er effectief 6.126 geëmigreerde of in Vlaanderen verblijvende nieuwe EU-werknemers zijn!
- één werknemer kan binnen hetzelfde jaar meerdere arbeidskaarten bekomen.

- de overgrote meerderheid van afgeleverde arbeidskaarten heeft zoals gezegd betrekking op tewerkstelling in seizoenarbeid. Deze vorm van tewerkstelling is per definitie beperkt in tijd. De meeste van deze werknemers keren dan ook na beëindiging van hun contract naar hun land van herkomst terug. In de fruitsector is dit zelfs zeer gebruikelijk. Ook in de uitzendsector zijn maandelijkse verlengingen van arbeidskaarten gebruikelijk.
- de tewerkstelling in seizoenarbeid wordt sinds 1 mei 2006 niet langer als een aparte categorie vermeld, maar mee opgenomen onder de globale categorie van de knelpuntberoepen.

Sommige categorieën waar zich in het afgelopen jaar interessante of relevante evoluties hebben voorgedaan worden hierna verder in detail besproken.

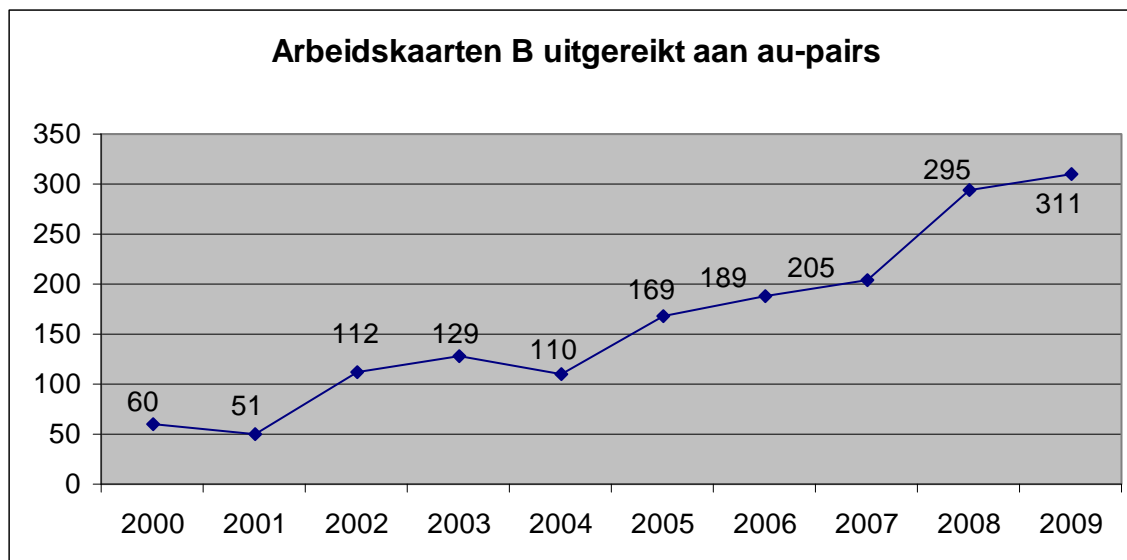
3.2 Au Pair

De au pairs vormen een buitenbeentje in de regelgeving op het gebied van tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Een au pair is een jongere die tijdelijk in een gastgezin wordt opgenomen waar hij kost en inwoning geniet in ruil voor lichte dagdagelijkse huishoudelijke taken, om zijn taalkennis te vervolmaken en zijn algemene ontwikkeling te verruimen.

De dienst migratie houdt al jaren een pleidooi voor de afschaffing van dit systeem. Het belangrijkste aspect zou de culturele vorming en de taalverrijking moeten zijn. De toegenomen commercialisering via internet en au pair bureaus allerhande wijst er echter op dat voor beide partijen “de lichte huishoudelijke taken” en “het maandelijke zakgeld” vaak de enige redenen zijn waarom voor dit statuut gekozen wordt. Er bestaan immers talloze beter georganiseerde uitwisselingsprogramma's waarbinnen jongeren, los van enige vorm van tewerkstelling, hun culturele vorming en hun talenkennis kunnen verrijken. Misbruiken van het statuut zijn legio. Omdat de tewerkstelling van de au pairs zich bijna uitsluitend afspeelt in de privé-woning van het gastgezin, is controle door inspectiediensten eerder moeilijk.

Vaak is de au pair jongere een surrogaat voor kinderopvang en/of inwonende dienstbode: waar de bedoeling van het gastgezin er zou moeten in bestaan om betrokkene op te nemen en te laten participeren aan het gezinsleven, wordt de au pair jongere meestal gebruikt als middel om het gezinsleven mogelijk en eenvoudiger maken

Figuur 4: Evolutie aantal toegekende arbeidskaarten B aan au pairs, Vlaams Gewest, 2000-2009

Sinds 2000 is er een opmerkelijke verschuiving op vlak van nationaliteiten. Einde de jaren negentig werd het overgrote deel van de arbeidskaarten voor au pairs nog toegekend aan enerzijds jongeren afkomstig uit de voormalige Oostbloklanden en anderzijds aan jongeren afkomstig uit de Filippijnen.

Sinds 2007 liggen de verhoudingen helemaal anders. Jongeren uit de in 2006 en 2007 tot de EU toegetreden landen vragen nog slechts een beperkt aantal arbeidskaarten als au pair aan. De soepelere toegang tot andere jobs op de Belgische arbeidsmarkt heeft hier ongetwijfeld mee te maken.

Na beëindiging van de werkzaamheden van de parlementaire onderzoekscommissie mensenhandel en de negatieve verslaggeving rond Filippijnse au pairs, was er vanuit de Filippijnse overheid in 1998 een stop afgekondigd voor Filippijnse jongeren die als au pair naar België (en ook alle andere landen) wensten te komen. Dit had dan ook tot gevolg dat er begin de jaren 2000 praktisch geen arbeidskaarten meer werden uitgereikt aan Filippijnse onderdanen. Sinds 2003 is hierin opnieuw een kentering gekomen, enerzijds worden er door de Filippijnse autoriteiten blijkbaar opnieuw uitreisvisa toegekend en anderzijds worden nogal wat Filippijnse jongeren via au pairbureaus in Vlaanderen geplaatst nadat (en aansluitend op) een au pair activiteit in Nederland. Ofschoon ook hier de ware aard van de au pair activiteit kan in twijfel worden getrokken, blijken (ook na voorafgaande inspectieonderzoeken) geen feitelijke of juridische argumenten voor handen om dergelijke aanvragen a priori te weigeren.

In maart 2008 werd de administratie geïnformeerd dat de houding van de Filippijnse overheid met betrekking tot de visaverstrekking aan Filippijnse au pair jongeren ten opzichte van november 1998 (restrictieve toekenning of visa-stop) ongewijzigd gebleven was. Naar aanleiding van deze melding werden systematisch onderzoeken gevraagd aan de Afdeling Inspectie van het Departement Werk en Sociale Economie bij aanvragen van au pair jongeren. Enkel bij expliciet positieve inspectieverslagen werden nog arbeidsvergunningen en arbeidskaarten ten gunste van Filippijnse au pair jongeren toegekend.

In het schrijven van de betrokkenen instanties (Belgische Ambassade van de Filippijnse Republiek, Buitenlandse Zaken en Binnenlandse Zaken) werd voornamelijk gewezen op een mogelijke ontwijking van voornoemde unilaterale beslissing van de Filippijnse Republiek via Nederland, waar de betrokken au pair jongere al één jaar in een gezin actief was.

In 2007 werd ruim één vierde van het aantal toegekende arbeidskaarten als au pair aan Filippijnse jongeren toegekend (56 van de 202). Daarna komen de Peruviaanse (25), de Oekraïense (17), de Zuid-Afrikaanse (16) en de Russische (11).

In 2008 werd iets minder dan één vierde aan Filippijnse jongeren toegekend (68 van de 295). Daarna komen de Oekraïense (35), de Peruviaanse (29), de Indonesische (17) en de Russische (16).

In 2009 werd opnieuw een ruim kwart aan Filippijnse jongeren toegekend (86 van de 311). Daarna komen de Oekraïense (28), de Peruviaanse (25), de Indonesische (21), de Braziliaanse (20) en de Russische (20).

Het is duidelijk dat het au pair statuut opnieuw in de lift zit. Ten opzichte van 2001 is het aantal au pairs verzesvoudigd (van 51 in 2001 naar 311 in 2009).

Gezien de ervaring uit het verleden kunnen er kritische vragen worden gesteld bij deze evolutie. Eventuele misbruiken van het statuut van au pair jongeren zullen dan ook in de toekomst een aandachtspunt blijven.

Tabel 7: Aantal toegekende arbeidskaarten B aan au pairs volgens nationaliteit, Vlaams Gewest, 2009

B-kaarten au pair jongeren 2009		
Belangrijkste nationaliteiten	Aantal	Aandeel
totaal	311	100%
Filipijnse	86	27,7%
Oekraïense	28	9,0%
Peruaanse	25	8,0%
Indonesische	21	6,8%
Braziliaanse	20	6,4%
Russische	20	6,4%
Kameroense	14	4,5%
Chinese	10	3,2%
Zuid-Afrikaanse	10	3,2%
Colombiaanse	8	2,6%
Marokkaanse	7	2,3%
Keniaanse	5	1,6%
Mexicaanse	5	1,6%
Moldavische	5	1,6%
Vietnamese	5	1,6%

3.3 Gezinshereniging

3.3.1 Algemeen

Arbeidskaarten in het kader van gezinshereniging worden toegekend aan personen die zich komen vestigen bij hun echtgenoot of ouders van wie het recht op verblijf beperkt is tot hun zelfstandige activiteit of hun activiteit in loondienst (bijvoorbeeld de echtgenote van een Roemeense vrachtwagenchauffeur kan werken als poetsvrouw binnen de context van de dienstencheques – art. 9,16° van het KB van 9 juni 1999), of aan personen die zich komen vestigen bij hun echtgenoot of ouders die vrijgesteld zijn van het bezit van een arbeidskaart (bijvoorbeeld de echtgenote van de Liberiaanse consul – art. 9,17° van het KB van 9 juni 1999).

Het hoeft binnen dit kader niet te gaan om tewerkstellingen die het gemiddeld gewaarborgd minimum maandinkomen genereren. Het kan hier evenzeer gaan om beperkte deeltijdse tewerkstellingen.

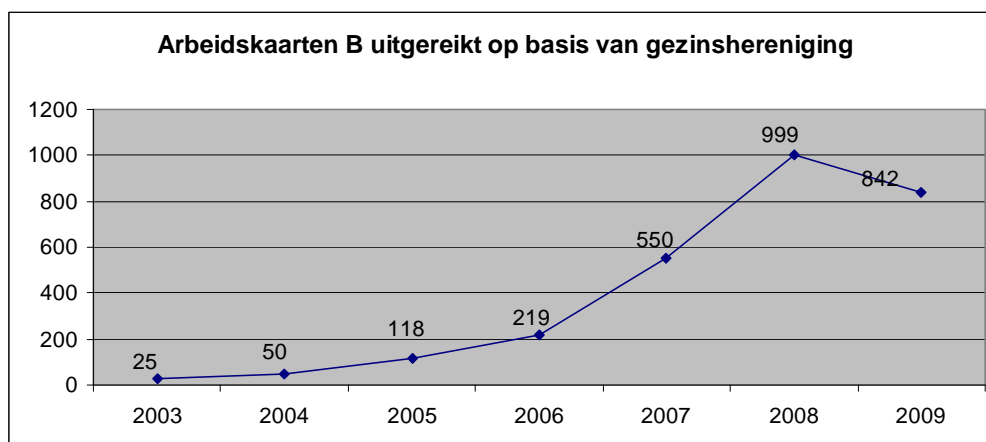
Het gewaarborgde minimum maandinkomen is daarentegen wel vereist bij de knelpuntberoepenregeling (gewaarborgd minimuminkomen: artikel 34,6° van het KB van 9 juni 1999; knelpuntberoepenregeling: art 38 quater §2 van het KB van 9 juni 1999).

Oorspronkelijk kwam deze regeling er voornamelijk op vraag van managers en hooggeschoolden die hun echtgenoot de kans wilden bieden een werkaanbod aan te nemen gedurende het verblijf in België.

Deze regeling is ook van toepassing op de echtgenoten van werknemers die tewerkgesteld worden in de zogenaamde knelpuntberoepen, een specifieke regeling voor de initieel tien nieuwe EU lidstaten, en zelfstandigen uit deze nieuwe lidstaten (tegenwoordig enkel nog Bulgarije en Roemenië).

Niettegenstaande er voor de nieuwe EU-toetreders binnen de overgangsmaatregelen een specifieke regeling werd uitgewerkt voor gezinshereniging (cfr art 38 quater §2 van het KB van 9/6/99), wordt daar geen gebruik van gemaakt, omdat deze regeling veel minder gunstig is dan diegene die al bestond.

Figuur 5: Evolutie aantal toegekende arbeidskaarten B in het kader van gezinshereniging, Vlaams Gewest, 2003-2009

Gezien de exponentiële stijging van het aantal arbeidskaarten B dat in 2007 werd toegekend aan onderdanen uit nieuwe EU-lidstaten voor een tewerkstelling in een knelpuntberoep, is het niet meer dan logisch dat ook het aantal arbeidskaarten B dat op basis van gezinshereniging kan worden toegekend aan echtgenoten en kinderen van deze personen, meer dan verdubbeld is. (van 219 in 2006 over de top van 999 in 2008 tot 842 in 2009). In absolute cijfers is dit aantal nog vrij beperkt.

Hieruit kan worden afgeleid dat de meeste nieuwe EU-migranten aanvankelijk alleen naar Vlaanderen komen, en dat hun eventuele echtgenoten en kinderen zich pas later bij hen komen vestigen.

Voor tewerkstelling in seizoenarbeid is het ook logisch dat deze werknemers na beëindiging van hun contract terugkeren naar hun land van herkomst.

Met de vrijstelling van de grootste groep van nieuwe EU-werknemers die beperkt tot onze arbeidsmarkt werden toegelaten – met name onderdanen uit Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slowakije, Slovenië en Tsjechië – is er natuurlijk een sterke terugval van arbeidskaarten toegekend in het kader van gezinshereniging, aangezien ook de partners en/of de kinderen vrijgesteld werden.

Tabel 8: Aantal toegekende arbeidskaarten B in het kader van gezinshereniging volgens nationaliteit, Vlaams Gewest, 2009

Belangrijkste nationaliteiten	Aantal	Aandeel
totaal	842	100%
Bulgaarse	285	33,8%
Roemeense	267	31,7%
Poolse	212	25,2%
Indische	9	1,1%
Moldavische	7	0,8%
Turkse	6	0,7%
Chinese	5	0,6%
Slovaakse	5	0,6%
Zuid-Afrikaanse	5	0,6%
Hongaarse	4	0,5%
Thaise	3	0,4%
Ecuadoraanse	3	0,4%
Israelische	3	0,4%
Tsjechische	3	0,4%
Marokkaanse	2	0,2%
Nepalese	2	0,2%
Russische	2	0,2%
Zimbabweanse	2	0,2%

3.3.2 Gezinshereniging op basis van werk of een zelfstandige activiteit

Het betreft hier de arbeidsvergunningen en arbeidskaarten toegekend op basis van gezinshereniging met een loontrekkende of een zelfstandige (art. 9,16° van het KB van 9 juni 1999).

Van het totaal aantal arbeidsvergunningen en arbeidskaarten dat werd toegekend aan gezinsherenigaars in toepassing van art 9,16° en art 9, 17° (842), werd de overgrote meerderheid (823) toegekend binnen de context van art 9,16°.

Tabel 9: Aantal toegekende arbeidskaarten B in het kader van gezinshereniging volgens nationaliteit op basis van werk of een zelfstandigen activiteit, Vlaams Gewest, 2009

B-kaarten gezinshereniging Art.9,16° per nationaliteit - 2009		
Belangrijkste nationaliteiten	Aantal	Aandeel
totaal	823	100%
Bulgaarse	281	34,1%
Roemeense	267	32,4%
Poolse	212	25,8%
Indische	9	1,1%
Chinese	5	0,6%
Slovaakse	5	0,6%
Zuid-Afrikaanse	5	0,6%
Moldavische	3	0,4%
Turkse	3	0,4%
Hongaarse	3	0,4%
Thaise	3	0,4%
Ecuadoraanse	2	0,2%
Israelische	2	0,2%
Tsjechische	2	0,2%
Marokkaanse	2	0,2%
Nepalese	2	0,2%
Russische	2	0,2%
Zimbabwaanse	2	0,2%

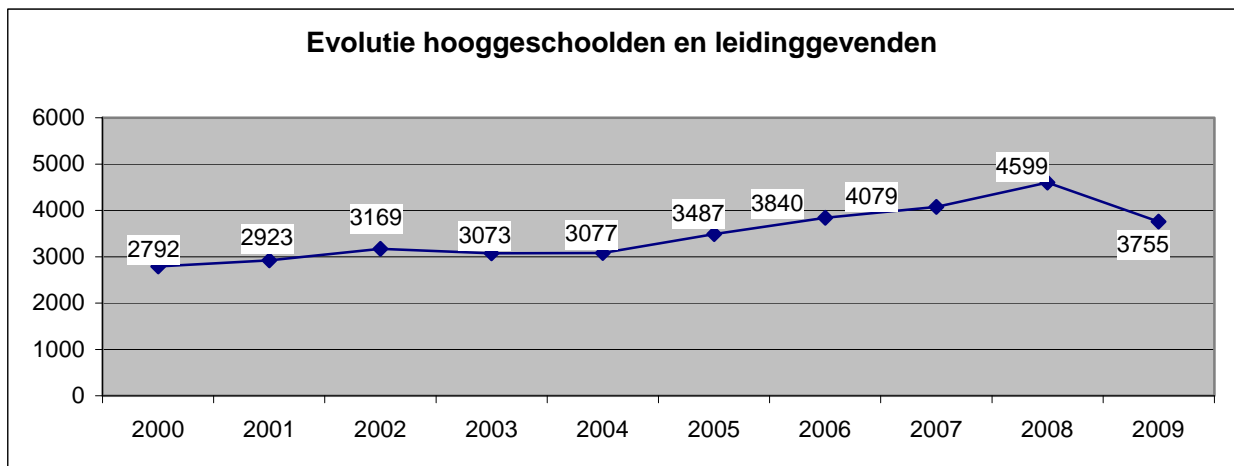
Uit deze cijfergegevens blijkt duidelijk dat het voornamelijk de echtgenote is van de werknemer (tewerkgesteld in een knelpuntberoep) of de zelfstandige uit de nieuwe EU-lidstaten die gebruik maakt van deze regeling. Tewerkstelling met een gewaarborgd minimum maandinkomen is geen vereiste, zodat deeltijdse tewerkstellingen binnen deze context legio zijn.

Veel van deze mensen worden tewerkgesteld in het – op vlak van sociale zekerheid en directe belastingen – gunstige stelsel van dienstencheques.

3.4 Hooggeschoolden en leidinggevenden

Afgezien van de nieuwe EU-onderdanen in knelpuntberoepen worden de meeste arbeidskaarten B toegekend aan de groep van hooggeschoolden en leidinggevenden.

Figuur 6: Evolutie toegekende arbeidskaarten B aan hooggeschoolden en leidinggevenden, Vlaams Gewest, 2000-2009

Het aantal arbeidskaarten binnen deze categorie was in de laatste tien jaar meer dan verdubbeld. In 2008 bereikte dit aantal een hoogtepunt met 4.599 arbeidsvergunningen en arbeidskaarten voor hooggeschoold en leidinggevend personeel. Echter in 2009 daalde dit aantal met twintig procent tot 3.755.

Deze cijfers dienen echter met de nodige omzichtigheid geïnterpreteerd te worden. De vele wijzigingen die aan de reglementering werden aangebracht, maken een correcte vergelijking van de cijfergegevens onmogelijk. Zo werden bijvoorbeeld verschillende categorieën toegevoegd aan buitenlandse werknemers die vrijgesteld zijn van arbeidskaarten (post doctorandi, onderzoekers in erkende onderzoeksinstituten, kaderleden, ...). Bij deze vrijgestelden zijn er ongetwijfeld een aantal die voordien onder de categorie van de hooggeschoolden of leidinggevenden vielen.

Anderzijds worden bijvoorbeeld de aanvragen voor tewerkstelling van nieuwe EU-onderdanen als ingenieur of informaticus niet langer behandeld onder de categorie "hooggeschoolden", maar wel onder de categorie van de knelpuntberoepen.

De cijfers geven dus geen duidelijk beeld van de (al dan niet definitieve) migratie van deze werknemers naar Vlaanderen of België. Een groot gedeelte van deze werknemers is "gedetacheerd" wat wil zeggen dat ze na beëindiging van hun opdracht terugkeren naar hun land van herkomst. Daarnaast kan de verblijfssituatie wijzigen: de Dienst Vreemdelingenzaken kan beslissen om de beperking "tijdelijk verblijf" op het Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister na verloop van tijd (meestal na 3 of 4 jaar tewerkstelling met arbeidskaart B) te schrappen of de

betrokken persoon kan met een Belg in het huwelijk treden. Vanaf dat ogenblik is men vrijgesteld van de verplichting tot het bekomen van een arbeidskaart.

Tabel 10: Aantal toegekende arbeidskaarten B aan hooggeschoolden en leidinggevenden volgens al of niet gedetacheerd zijn, Vlaams Gewest, 2009

Opdeling hooggeschoolden en leidinggevenden - 2009			
categorie	eerste aanvraag	hernieuwing	totaal
hooggeschoolde	310	924	1234
hooggeschoolde detachering	704	618	1322
leidinggevende	88	249	337
leidinggevende detachering	247	615	862
totaal	1349	2406	3755

Er is een duidelijke terugval van het aantal eerste aanvragen bij hooggeschoolden (al dan niet gedetacheerd) en leidinggevenden ten opzichte van vorig jaar. Enkel de eerste aanvragen voor gedetacheerde leidinggevenden blijven in aantal zowat gelijk.

De hernieuwde arbeidskaarten voor hooggeschoolden en leidinggevenden blijven op hetzelfde niveau van het vorige jaar.

De wereldwijde economische crisis ligt waarschijnlijk aan de basis van het verlaagde aantal arbeidskaarten voor deze categorieën.

De Dienst Migratie is van oordeel dat in de discussie rond het aantrekken van hooggeschoolden als één van de antwoorden op de vergrijzing en het betaalbaar houden van onze sociale zekerheid, het onderscheid tussen de gedetacheerde werknemer en de werknemer die rechtstreeks in dienst komt van een Belgische entiteit mee in rekening moet worden gebracht bij het ontwikkelen van een grondige en toekomstgerichte visie inzake economische migratie .

Ook onderkent de Dienst Migratie ingevolge de wereldwijde financiële en de daaropvolgende economische crisis een nieuw fenomeen. Veel van de contracten met buitenlandse ondernemingen werden opgesteld op basis van de valuta van het herkomstland. De arbeidsovereenkomsten die evenwel de basis uitmaken van de aanvraag om een arbeidsvergunning en een arbeidskaart, werden uitgedrukt in euro. Er werd in die contracten een loon vooropgesteld van minimum 35.638 euro (voor 2010 geïndexeerd tot 36.355 euro) voor de hooggeschoolde en 59.460 euro (voor 2010 geïndexeerd tot 60.645 euro).

Door de hoge wisselkoersverschillen van deze valuta stelt er zich een probleem voor het nog kunnen respecteren van de aangegane verbintenissen.

Als men de jaarverslagen grondig analyseert kan men vaststellen dat steeds een hoger percentage van de hooggeschoolden en leidinggevenden, gedetacheerden zijn en dat deze problematiek derhalve legio is: zeker in de BRIC landen (Brazilië, Rusland, Indië en China) en in de nieuwe economische entiteiten zoals Zuid-Korea, Indonesië... zijn de wisselkoersverschillen sedert de financiële en economische crisis aanzienlijk toegenomen.

De aanvragen worden bij de Dienst Migratie ingediend op basis van een loon uitgedrukt in euro, maar in de arbeidsovereenkomsten zelf, die per definitie al langer zouden moeten bestaan, wordt het loon uitgedrukt in de valuta van het herkomstland.

Tabel 11: Verdeling arbeidskaarten B voor hooggeschoolden en leidinggevenden volgens nationaliteit, Vlaamse Gewest, 2009

B-kaarten hooggeschoolden en leidinggevenden per nationaliteit - 2009		
Belangrijkste nationaliteiten	totaal	percentage
totaal	3755	100%
Indische	1010	26,9%
Japanse	727	19,4%
Amerikaanse	457	12,2%
Turkse	266	7,1%
Chinese	195	5,2%
Russische	130	3,5%
Braziliaanse	92	2,5%
Canadese	86	2,3%
Zuid-Afrikaanse	59	1,6%
Zuid-Koreaanse	46	1,2%
Australische	46	1,2%
Oekraïense	40	1,1%
Roemeense	38	1,0%
Mexicaanse	31	0,8%
Filipijnse	28	0,7%
Egyptische	28	0,7%
Israëlische	27	0,7%
Colombiaanse	27	0,7%
Marokkaanse	23	0,6%
Singaporese	21	0,6%
Servische	21	0,6%
Argentijnse	20	0,5%
Bulgaarse	18	0,5%

Meer dan de helft van het totale aantal afgeleverde arbeidskaarten voor hooggeschoolden en leidinggevenden wordt toegekend aan Japanners, Indiërs en Amerikanen. Waar voorheen traditioneel de Japanners op de eerste plaats stonden kwam hierin een kentering. Sinds 2006 wordt de rangorde aangevoerd door de Indiërs voor de Japanners en de Amerikanen.

Opvallend binnen de top drie is de verhoudingsgewijs grotere stijging bij de Indiërs dan bij de Japanners. Dit heeft te maken met een grotere instroom van Indische informatici. Al even opvallend is de daling bij Amerikanen en Canadezen, vooral in de categorie van de leidinggevenden.

Ruim de helft van het totale aantal toegekende arbeidskaarten voor hooggeschoolden en leidinggevendenden wordt in Vlaams Brabant uitgereikt. Dit heeft te maken met de aanwezigheid van heel wat multinationale bedrijven in de buurt van Brussel en Zaventem. Dat binnen sommige van deze bedrijven bepaalde nationaliteiten opvallend beter vertegenwoordigd zijn hangt meestal samen met de vestigingsplaats van de moedermaatschappij.

Een opsplitsing naar het loonniveau werd in dit verslag niet gemaakt om volgende redenen:

Meestal wordt het exacte loon niet opgegeven in de aanvraag. Men gaat wel formeel het engagement aan om meer te betalen dan het vereiste bedrag om als hooggeschoolde of leidinggevende aanvaard te worden.

Het opgegeven loon geeft geen beeld van de vergoeding die de werknemer bruto wenst te bekomen.

De onderhandelde vergoeding gaat in de meeste gevallen om het bedrag dat de betrokken werknemer netto wenst te bekomen, gekoppeld aan diverse voordelen in natura. Deze bestaan uit de klassieke fiscaal en RSZ-matige gunstige regelingen zoals de werkgeversbijdrage voor maaltijdcheques, groepsverzekering, firmawagen, commissielonen, belastbare bonussen, de eindejaarspremie, computerinfrastructuur thuis .....

Daarnaast maximaliseert men het netto toe te kennen bedrag door optimaal gebruik te maken van fiscale en RSZ-gerelateerde vrijstellingen voor buitenlandse kaderleden, meer bepaald de "Cost and living Allowances".

Deze vrijgestelde bedragen worden samengesteld uit:

- levensduurtepremie (area cost allowance);
- huisvesting (housing allowance);
- ongelijke belastingdruk (tax equalisation);
- vorming- en schoolkosten voor schoolgaande kinderen (school allowance);
- éénmalige verhuis en inrichtingskosten;
- kosten voor één jaarlijkse reis naar thuisland.

Het vrijgestelde bedrag mag de 11.250 euro niet overschrijden (voor coördinatiecentra is dit 30.000 euro).

Deze "Cost and Living Allowances" (de zogenaamde COLA) voor tijdelijke kaderleden worden niet meegerekend voor het bereiken van het minimumloon dat men als hooggeschoolde of leidinggevende dient te genieten (respectievelijk 35.638 en 59.460 euro in 2009), maar behoort wel tot het totaalpakket dat de werknemer bekomt tijdens diens tewerkstelling in België.

Het betreft hier in principe de compensatie van de meerkost die het tijdelijke verblijf in België als buitenlands kaderlid veroorzaakt.

3.5 Onderdanen uit de nieuwe EU-lidstaten

3.5.1 Algemeen

Op 1 mei 2004 traden tien staten toe tot de Europese Unie: Polen, Hongarije, Tsjechië, Slowakije, Slovenië, Estland, Letland en Litouwen, Malta en Cyprus. Voor Malta en Cyprus werden de grenzen op het gebied van tewerkstelling (als zelfstandige en als loontrekkende) onmiddellijk volledig opengesteld.

Op 1 januari 2007 traden Bulgarije en Roemenië toe tot de Europese Unie.

De bestaande EU-lidstaten kregen op basis van de toetredingsakten voor de nieuwe EU-lidstaten de mogelijkheid om in een overgangsfase de vrije toegang tot hun arbeidsmarkt voor onderdanen van de nieuwe toetredende landen geheel of gedeeltelijk te beperken. België heeft tot op heden van deze mogelijkheden gebruik gemaakt. Omdat bepaalde tekorten op de Belgische arbeidsmarkt werden vastgesteld besliste de regering om vanaf 30 april 2006 de toekenning van arbeidskaarten voor werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten te versoepelen voor een aantal specifieke beroepen, de zogenaamde knelpuntberoepen. In Vlaanderen worden op deze basis voor 112 beroepen op basis van een eenvoudig en summier aanvraagdossier binnen de 5 werkdagen arbeidsvergunningen en arbeidskaarten afgeleverd. Het betreft tewerkstellingen die een loon genereren dat minimaal het gewaarborgde maandinkomen (CAO 43) dient te bereiken. Daarenboven wordt een minimale arbeidstermijn van één maand gevraagd, op basis van diezelfde bepaling op het gebied van gewaarborgd maandinkomen.

In Vlaanderen komen alle beroepen uit het Paritair Comité 145 in aanmerking voor de knelpuntberoepenregeling. De sector seizoen- en gelegenhedswerk is de grootste gebruiker van deze mogelijkheid. In de andere gewesten behoren beroepen uit Paritair Comité 145 niet tot de knelpuntberoepen waarvoor een versoepelde regeling geldt.

Op 30 december 2008 verscheen in het Belgisch Staatsblad een Koninklijk Besluit waarbij de overgangsbepalingen met betrekking tot de tewerkstelling voor onderdanen uit Bulgarije en Roemenië worden verlengd tot 31 december 2011.

Van de 31.400 arbeidskaarten B die in 2007 werden toegekend, werden 25.239 toelatingen verstrekt voor knelpuntberoepen. Deze werden toegekend aan 19.799 verschillende werknemers en dit op basis van aanvragen ingediend door 3.186 verschillende werkgevers.

Van de 40.175 arbeidskaarten B die in 2008 werden toegekend, werden 32.522 toelatingen verstrekt voor knelpuntberoepen. Deze werden toegekend aan 24.731 werknemers en dit op basis van aanvragen door 3.996 werkgevers. Het betreft 15.367 eerste aanvragen en 17.155 hernieuwingen.

Van de 21.485 arbeidskaarten B die in 2009 werden toegekend, werden 15.257 toelatingen verstrekt voor knelpuntberoepen. Deze werden toegekend aan 13.109 werknemers en dit op basis van aanvragen door 2.779 werkgevers. Het betreft 6.237 eerste aanvragen en 9.020 hernieuwingen.

Tabel 12: Aantal toegekende arbeidskaarten B aan onderdanen nieuwe EU-lidstaten voor tewerkstelling in knelpuntberoepen, Vlaams Gewest, 2006-2009

Knelpuntberoepen 2006 - 2009				
Knelpuntberoep	2006	2007	2008	2009
algemene directie	1	19	21	9
apothekersassistent				4
bakkers	30	82	152	88
bankwerkers	11	42	80	19
beenhouwer	148	728	1152	849
behandelaar van voedingswaren	44	303	871	429
bekister, stellingbouwer, wegenwerker	145	750	878	379
boekhouders	6	27	39	10
bouwplaatsmachinisten	4	9	26	9
dakdekkers	65	276	234	161
drukkers		41	73	16
Elektriciens en elektromechanici	32	185	111	32
gespecialiseerde informatici	5	16	33	28
glaswerkers	4	19	21	5
ingenieurs	8	61	81	97
installateur sanitair en cv	44	151	168	71
Instellers bedieners van werktuigmachines	22	236	569	133
Isolateurs	9	44	70	8
Kraanmannen			5	
land-en tuinbouw: andere	126	983	1730	1117
land-en tuinbouw: seizoenarbeid	6831	16426	19836	9500
lassers	145	792	1241	318
matroos	60	183	224	98
metselaars en vloerders	404	1254	1195	372
monteerders	26	175	368	87
natuursteenbewerker	27	87	102	32
patroonmaker - stiksters	5	62	204	64
productieverantwoordelijke	8	115	43	12
stukadoors	149	480	435	161
technici	90	562	948	306
tekenaars	2	7	7	1
timmermannen en schrijnwerkers	172	602	822	259
verkoop- en marketingverantwoordelijken	19	27	59	31
verplegend en verzorgend personeel	9	49	71	72
vrachtwagenchauffeurs	86	429	632	340
wevers	5	17	21	3
TOTAAL	8742	25239	32522	15121

Van 1 mei tot en met 31 december 2006 werden 8.742 arbeidskaarten B afgeleverd voor tewerkstellingen in knelpuntberoepen aan arbeidskrachten uit de acht nieuwe lidstaten (Polen, Tsjechië, Slowakije, Slovenië, Hongarije, Estland, Letland en Litouwen).

In 2007 werden 25.239 arbeidskaarten B afgeleverd voor tewerkstellingen in knelpuntberoepen aan arbeidskrachten uit diezelfde acht lidstaten én uit de twee nieuwe lidstaten die op 1 januari 2007 toetraden (Roemenië en Bulgarije). Van de 25.239 toelatingen werden er 17.409 toelatingen verstrekt voor de tuinbouwsector,

waarvan 16.426 binnen de context van seizoen- en gelegenhedswerk in de tuinbouwsector (65-dagenregeling), en 983 andere tewerkstellingen in de tuinbouwsector.

De 7.830 toelatingen buiten de tuinbouw hadden betrekking op alle andere sectoren, voornamelijk op de bouwsector, transporteurs (vrachtwagenchauffeurs en matrozen), en de voedingssector.

In 2008 werden 32.522 arbeidskaarten B afgeleverd voor tewerkstellingen in knelpuntberoepen aan arbeidskrachten uit diezelfde tien. Van de 35.522 toelatingen werden er 21.566 toelatingen verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 19.836 binnen de context van seizoen- en gelegenhedswerk (65-dagenregeling), en 1.730 andere tewerkstellingen binnen de tuinbouwsector.

De 10.956 toelatingen buiten de tuinbouw hadden betrekking op alle andere sectoren, voornamelijk op de bouwsector, transporteurs (vrachtwagenchauffeurs en matrozen), en de voedingssector.

In 2009 werden 15.257 arbeidskaarten B afgeleverd voor tewerkstellingen in knelpuntberoepen aan arbeidskrachten uit de tien nieuwe lidstaten. Let hierbij op: op 1 mei 2009 vervielen de overgangsmaatregelen voor de eerste acht nieuwkomers (Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië) en werden er vanaf dan enkel nog arbeidskaart B in knelpuntberoep toegekend aan Bulgaren en Roemenen.

Van de 15.257 toelatingen werden er 10.617 verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 9.500 voor seizoens- en gelegenhedswerk.

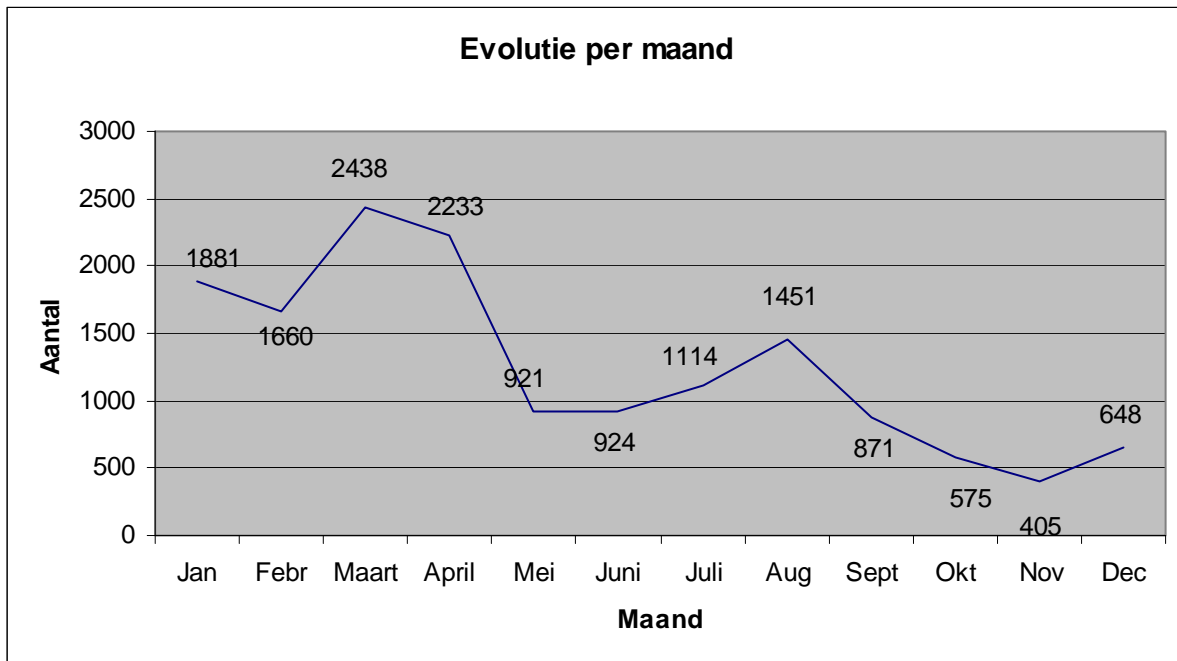
De 1.117 toelatingen buiten de tuinbouw hadden betrekking op alle andere sectoren, voornamelijk op de bouwsector, transporteurs (vrachtwagenchauffeurs en matrozen), en de voedingssector.

3.5.2 Maandelijke spreiding

Tabel 13: Maandelijke spreiding van het aantal toegekende arbeidskaarten B aan onderdanen nieuwe EU-lidstaten voor tewerkstelling in knelpuntberoepen, Vlaams Gewest, 2009.

Knelpuntberoepen januari - december 2009													
Beroep	Jan	Febr	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	TOTAAL
algemene directie	0	4	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	9
apothekersassistent	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	0	4
bakkers	16	16	10	7	6	7	3	3	5	3	6	6	88
bankwerkers	5	4	4	2	1	0	0	0	0	1	1	1	19
beenhouwer	70	71	78	133	43	94	87	34	50	61	42	86	849
behandelaar van voedingswaren	73	74	62	46	35	38	19	11	10	25	7	29	429
bekister, stellingbouwer, wegenwerker	62	71	76	51	9	19	13	14	23	14	10	17	379
boekhouders	3	2	1	1	0	0	0	0	3	0	0	0	10
bouwplaatsmachinisten	1	2	5	0	0	0	1	0	0	0	0	0	9
dakdekkers	29	31	29	28	7	8	3	5	10	7	2	2	161
drukkers	6	1	6	3	0	0	0	0	0	0	0	0	16
elektriciens en elektromechaniciens	9	5	8	2	2	1	0	1	3	0	0	1	32
gespecialiseerde informatici	4	6	3	3	2	1	2	2	1	0	2	2	28
glaswerkers	1	0	2	0	0	1	0	0	0	0	1	0	5
ingenieurs	8	7	12	13	1	8	17	7	14	3	4	3	97
installateur sanitair en cv	14	15	12	10	4	4	1	0	2	0	3	6	71
Installers bedieners van werktuigmachines	27	35	30	19	3	0	3	3	4	1	1	7	133
isolateurs	2	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	8
kraanmannen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
land-en tuinbouw: andere	112	88	129	162	64	48	143	62	100	55	55	99	1117
land-en tuinbouw: seizoenarbeid	1043	804	1544	1479	673	618	714	1250	557	325	210	283	9500
lassers	70	66	74	31	5	6	18	6	12	8	6	16	318
matroos	16	25	16	14	2	6	4	6	1	0	5	3	98
metselaars en vloerders	79	77	52	76	11	18	8	4	11	10	9	17	372
monteerders	12	22	19	8	5	2	8	0	0	4	2	5	87
natuursteenbewerker	5	9	5	7	1	0	0	0	1	1	0	3	32
patroonmaker - stiksters	16	6	13	4	5	5	4	2	1	3	2	3	64
productieverantwoordelijke	4	1	1	0	0	1	2	1	1	0	0	1	12
stukadoors	27	35	37	15	8	8	4	5	12	6	1	3	161
technici	60	73	62	42	4	3	16	7	9	12	9	9	306
tekenaars	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
timmermannen en schrijnwerkers	45	53	69	34	6	8	10	8	4	9	2	11	259
verkoop- en marketingverantwoordelijken	5	7	7	6	0	0	1	0	2	1	0	3	32
verplegend en verzorgend personeel	13	4	9	5	3	5	6	4	3	3	11	6	72
vrachtwagenchauffeurs	43	42	60	30	20	14	26	14	32	23	13	23	340
wevers	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
TOTAAL	1881	1660	2438	2233	921	924	1114	1451	871	575	405	648	15121

Figuur 7: Maandelijksse spreiding van het aantal toegekende arbeidskaarten B aan onderdanen nieuwe EU-lidstaten voor tewerkstelling in knelpuntberoepen, Vlaams Gewest, 2009.

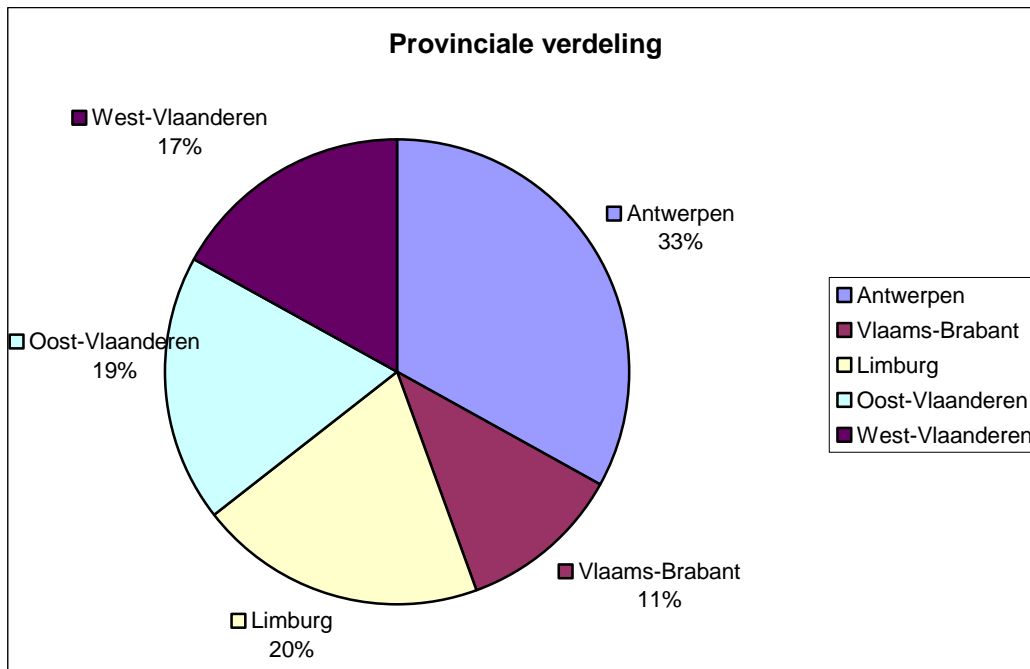
De spreiding in de tijd voor seizoen- en gelegenhedswerk heeft als logische verklaring de piekperiodes in de fruitteelt. In april, mei en juni worden voornamelijk toelatingen verstrekt voor het plukken van zacht fruit (aardbeien). Vanaf juli, maar voornamelijk in augustus en september, worden toelatingen verstrekt voor het plukken van het hard fruit (appelen en peren).

Het grootste aantal andere aanvragen situeert zich in beroepen die gelieerd kunnen worden aan de bouwsector. Het gaat voornamelijk om metselaars en vloerders, stukadoors, timmermannen en schrijnwerkers. Het gaat hier echter zeker niet om de door de Vlaamse Confederatie Bouw vooropgestelde aantallen. Toch kan niet ontkend worden dat de nieuwe EU-onderdanen manifest aanwezig zijn in deze sector. Enige logische verklaring is dat er nog steeds gebruik wordt gemaakt van (schijn-) zelfstandigen en (schijn-) gedetacheerden.

Voor de andere sectoren is de trend vrij grillig.

3.5.3 Provinciale spreiding van de toelatingen voor knelpuntberoepen.

Figuur 8: Provinciale spreiding van het aantal toegekende arbeidskaarten B aan onderdanen nieuwe EU-lidstaten voor tewerkstelling in knelpuntberoepen, Vlaams Gewest, 2009

Ook deze spreiding is in grote mate gerelateerd aan tewerkstellingen binnen de context van seizoen- en gelegenheidswerk, waar in 2009 Antwerpen de grootste aanvrager is – daar waar Limburg dit voorheen (2008) was.

3.5.4 Spreiding volgens nationaliteit.

Tabel 14: Aantal toegekende arbeidskaarten B aan onderdanen nieuwe EU-lidstaten voor tewerkstelling in knelpuntberoepen volgens nationaliteit, Vlaams Gewest, 2009

Nationaliteit	Aantal	%
Bulgaarse	3137	20,7%
Estlandse	2	0,0%
Hongaarse	67	0,4%
Letlandse	12	0,1%
Litouwse	31	0,2%
Poolse	5380	35,6%
Roemeense	6340	41,9%
Slovaakse	84	0,6%
Sloveense	5	0,0%
Tsjechische	53	0,4%
totaal	15121	100%

Op 1 mei 2009 werden de overgangsmaatregelen afgeschaft voor Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië. De aantallen arbeidskaarten geven dan ook een vertekend beeld: het aantal Bulgaren en Roemenen zijn verspreid over het ganse jaar, terwijl de onderdanen uit de acht andere nieuwe EU-lidstaten enkel tijdens de eerste vier maanden arbeidskaarten verkregen hebben.

Zoals dit ook het geval was voor Poolse onderdanen op 1 mei 2004 tot de EU toetraden, verbleven veel Bulgaarse en Roemeense onderdanen reeds in het land op 1 mei 2007 op basis van de PECO (Pays de l'Europe Centrale et Occidentale) akkoorden die medio de jaren 90 afgesloten werden door de EU met de nieuwe lidstaten, en die toen al toelieten zich hier als zelfstandige te vestigen. Veel personen maakten van deze regeling gebruik om op basis van het (al dan niet schijn-) zelfstandigenstatuut een verblijfsvergunning te bekomen.

3.5.5 Knelpuntberoep Seizoenarbeid

Tabel 15: Aantal toegekende arbeidskaarten B aan onderdanen nieuwe EU-lidstaten voor tewerkstelling in knelpuntberoepen seizoen- en gelegenheidswerk, Vlaams Gewest, 2009

Nieuwe EU knelpuntberoep seizoensarbeid			
nationaliteit	eerste aanvraag	hernieuwing	totaal
Bulgaarse	983	629	1612
Hongaarse	11	5	16
Letlandse	5		5
Litouwse	2	3	5
Poolse	1149	2161	3310
Roemeense	2700	1832	4532
Slovaakse	7	8	15
Sloveense		1	1
Tsjechische		4	4
TOTAAL	4857	4643	9500

Eerste aanvragen zijn werknemers die een eerste maal een arbeidskaart bekomen.

Hernieuwingen zijn arbeidskaarten toegekend aan werknemers die vorig of huidig jaar al een arbeidskaart B bekomen hebben.

Het betreft hier werknemers die tijdelijk naar België komen, en eventueel datzelfde of het volgende jaar bij eenzelfde of een andere werkgever terugkeren.

De zogenaamde 65-dagenregeling voor seizoen- en gelegenheidswerk (Paritair Comité 145) bestaat erin dat één werknemer op jaarbasis 65 arbeidsdagen (uitzondering: voor de witloofteelt 100 arbeidsdagen) bij één of meerdere werkgevers tewerkgesteld kan worden binnen een gunstige regeling op het gebied van fiscaliteit en sociale zekerheid.

Veel van deze werknemers komen in het voorjaar voor het plukken van zacht fruit (aardbeien), om dan in het najaar terug te keren voor de pluk van het hard fruit (appelen en peren).

De Dient Migratie heeft in het verleden meermaals gewezen op een gevaar voor verdringing van vaste werknemers door (drie) gelegenhedswerkers.

In tegenstelling tot andere sectoren wordt bij seizoenen en gelegenhedswerk minder gebruik gemaakt van detachering en tewerkstelling op basis van zelfstandigheid. Hiervoor bestaat een logische en vrij eenvoudige verklaring.

Vanaf respectievelijk 1 mei 2004 (voor de 8 staten) en 1 januari 2007 (voor Bulgarije en Roemenië) is het vrij verkeer van diensten volledig van toepassing voor alle nieuw toegetreden lidstaten, zodat voor zuivere dienstverleningscontracten geen arbeidsvergunning en arbeidskaart meer nodig is voor onderdanen van deze lidstaten. Dit vrij verkeer van diensten geldt zowel voor detachering van werknemers als voor de zelfstandigen.

De regeling is gebaseerd op de detacheringrichtlijn 96/71 van de EU, omgezet naar Belgisch recht bij wet van 2 maart 2003. Dit houdt in dat de harde kern van sociale beschermingsmaatregelen, waaronder loon- en arbeidsvoorwaarden, van het werkland (en niet van het land van herkomst) dienen gerespecteerd te worden.

Dienstverleners moeten de CAO van hun sector respecteren, en kunnen om die reden geen gebruik maken van de gunstige fiscale en RSZ-regeling, zodat per definitie het werken met dienstverleners duurder wordt dan een tewerkstelling door de werkgever zelf, of via een erkend interim-kantoor (dat sinds 2007 ook gebruik kan maken van de gunstige regeling).

Daarenboven werd er al sinds 2003 als aanvulling op de sectorconvenant voor de groene sectoren een regeling uitgewerkt die de toekenning van arbeidsvergunningen en arbeidskaarten voor seizoen- en gelegenhedswerk in de tuinbouw op individuele basis mogelijk maakte voor werkgevers die aantoonde dat zij bereid waren om actief mee te werken aan de plaatsing van hier beschikbare autochtone en allochtone werkzoekenden.

Sinds 1 mei 2006 werd deze regeling vervangen door de zogenaamde knelpuntberoepenregeling. Alle beroepen die behoren tot Paritair Comité 145 (tuinbouw) zijn als knelpuntberoep erkend.

Het is evident dat deze sector gebruik maakt van het stelsel van arbeidskaarten: men kent reeds een versoepelde regeling sinds 2003 en daarenboven kan het vrij dienstenverkeer onmogelijk een loonkostenbesparing met zich meebrengen, gezien de zeer gunstige RSZ regeling en dito fiscale stimuli die aan de sector binnen het kader van de 65-dagenregeling toegekend werden.

3.6 Derdelanders (langdurig ingezetenen)

Op 29 december 2008 verscheen het Koninklijk Besluit dat voorziet in een gedeeltelijke omzetting van de EG Richtlijn 2003/109/EG met betrekking tot de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen.

Het betreft hier de zogenaamde “derde landers” (onderdanen die dus niet de nationaliteit hebben van één van de landen van de Europese Economische Ruimte) die omwille van hun langdurig verblijf in één bepaalde lidstaat, de specifieke status van langdurig ingezetene in die staat hebben verkregen.

De langdurig ingezetenen komen naar analogie van de nieuwe EU-onderdanen enkel in aanmerking voor tewerkstelling in de knelpuntberoepen.

Van zodra de overgangsmaatregelen voor nieuwe EU-burgers worden opgeheven, vervalt voor de langdurig ingezetenen deze beperking tot de tewerkstelling in een knelpuntberoep.

Zij zullen dan onmiddellijk voor om het even welk beroep in loondienst een arbeidsvergunning en arbeidskaart B kunnen bekomen wanneer er door een werkgever een aanvraag zal worden ingediend.

Van deze nieuwe categorie van arbeidskaart-B werden er 136 arbeidskaarten in 2009 uitgereikt – dit in tegenstelling tot de grote belangstelling voor deze categorie. De grootste groep gegadigden voor deze nieuwe categorie van arbeidskaart-B waren enerzijds Marokkanen die in Spanje verbleven en anderzijds Tunesiërs en Algerijnen die in Italië verbleven. Velen van hen kwamen persoonlijk naar België om hun tewerkstelling hier tot stand te brengen.

Ondanks de vele belangstellenden werden er dus slechts 136 arbeidskaarten-B uitgereikt, aangezien vele aanvragen negatief werden beoordeeld.

Dit kwam enerzijds wegens het feit dat al te vaak een tewerkstelling buiten de knelpuntberoepen voorgedragen werd en anderzijds dat het vereiste verblijfsstatuut van langdurig ingezetene vaak niet te bewijzen was door de betrokkene.

Tabel16: Aantal toegekende arbeidskaarten B aan langdurig ingezetenen voor tewerkstelling in knelpuntberoepen, Vlaams Gewest, 2009

Knelpuntberoepen langdurig ingezetenen	
Knelpuntberoep	Aantal
bakkers	6
bankwerkers	1
beenhouwer	10
behandelaar van voedingswaren	9
bekister, stellingbouwer, wegenwerker	3
dakdekkers	1
Elektriciens en elektromechaniciens	3
installateur sanitair en cv	2
Isolateurs	1
land-en tuinbouw: andere	12
land-en tuinbouw: seizoenarbeid	42
metselaars en vloerders	11
stukadoors	4
technici	5
timmermannen en schrijnwerkers	2
verkoop- en marketingverantwoordelijken	8
vrachtwagenchauffeurs	16
TOTAAL	136

4 Arbeidskaarten C

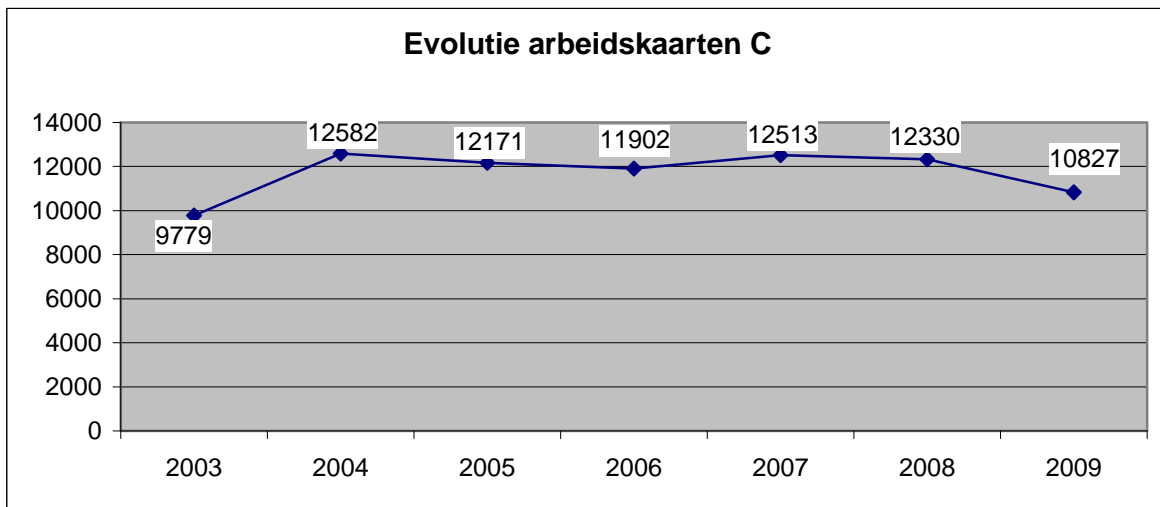
4.1 Algemeen.

De arbeidskaart C bestaat sinds 2003 en geldt voor gelijk welk beroep in loondienst bij om het even welke werkgever voor een bepaalde duur. Voor de arbeidskaart C komen in principe enkel die buitenlanders in aanmerking die in België mogen verblijven om andere dan tewerkstellingsredenen (bijvoorbeeld in het kader van gezinshereniging, als student, slachtoffer van mensenhandel, een subsidiair beschermingsstatuut...). De arbeidskaart C kan onder bepaalde voorwaarden worden hernieuwd.

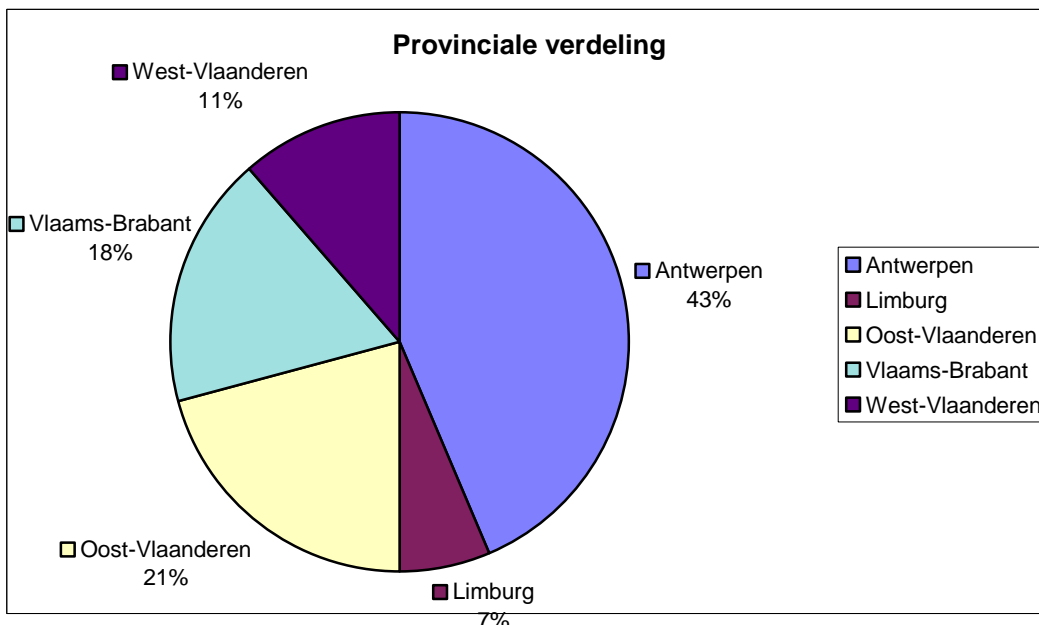
Tabel 17: Aantal toegekende arbeidskaarten C per categorie, eerste aanvragen en hernieuwingen, Vlaams Gewest, 2009

	1ste aanvraag	verlenging	totaal
art 9 ter verblijfwetgeving	91	136	227
Buiten categorie	5	0	5
Echtgenoot en kind diplomaat/consul	4	2	6
Echtgenoot onderdaan EER (grensarbeider)	3	2	5
Gezinshereniging art 17, 5°	737	587	1324
Kandidaat Vluchteling	77	778	855
Samenwoonst	79	58	137
Samenwoonst art. 17, 3°	0	1	1
Slachtoffer Mensenhandel met BIVR	34	74	108
SMH met aankomstverklaring	3	2	5
Student	920	1064	1984
Subsidiaire Beschermingsstatus	202	526	728
Tijdelijk verblijf met BIVR	1442	4000	5442
totaal	3597	7230	10827

Figuur 9: Evolutie aantal toegekende arbeidskaarten C, Vlaams Gewest, 2003-2009

Figuur 10: Provinciale spreiding aantal toegekende arbeidskaarten C, Vlaams Gewest, 2009

4.2 Kandidaat-vluchtelingen

Bij kandidaat-vluchtelingen stellen we een gestage daling vast van het aantal toegekende arbeidskaarten C. Sinds 1 juni 2007 komen nieuwe asielaanvragers echter, mede ingevolge de nieuwe asielwetgeving, niet meer in aanmerking voor het bekomen van een arbeidskaart C.

Nochtans wordt in de RICHTLIJN 2003/9/EG VAN DE RAAD van 27 januari 2003 tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten onder bepaalde voorwaarden in een tewerkstellingsmogelijkheid voorzien. Deze richtlijn werd evenwel nog niet geïmplementeerd in de (federale) tewerkstellingsreglementering.

Pas op 12 januari 2010, met het verschijnen van het aanvullend KB 22/12/2009, worden de voorwaarden voor het toekennen aan kandidaat-vluchtelingen uitgebreid.

Tabel 18: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor kandidaat-vluchtelingen volgens nationaliteit, Vlaams Gewest, 2009

C-kaarten kandidaat-vluchteling 2009		
totaal	855	100%
belangrijkste nationaliteiten	aantal	aandeel
Russische	108	12,6%
Congolese	91	10,6%
Rwandese	65	7,6%
Guinese	65	7,6%
Iraakse	52	6,1%
Togolese	48	5,6%
Armeense	47	5,5%
Kameroense	38	4,4%
Turkse	36	4,2%
Ivoriaanse	25	2,9%
Servische	23	2,7%
Iraanse	19	2,2%
Chinese	17	2,0%
Joegoslavische	16	1,9%
Georgische	16	1,9%
Srilankaanse	13	1,5%
Nigerese	12	1,4%
Angolese	11	1,3%

4.3 Samenwonenden

Voor samenwonenden op basis van een duurzame relatie was een constante stijging waar te nemen (van 841 arbeidskaarten in 2006 naar 1.045 arbeidskaarten C in 2007, over 1.354 arbeidskaarten in 2008).

Door de bevoegde federale minister van werk werd op 17 november 2008 een Omzendbrief ondertekend met betrekking tot de inhoud en betekenis die aan het begrip "echtgenoot" moet worden gegeven in de tewerkstellingsreglementering voor buitenlandse werknemers, teneinde samenwonenden gelijk te stellen met de "echtgenoot".

Deze uitgebreide betekenis volgt rechtstreeks uit enerzijds de Europese Richtlijn 2004/38/EG waarbij een nieuwe verblijfsprocedure wordt opgelegd voor de burgers van de Unie en hun familieleden en anderzijds uit de Europese Richtlijn 2003/86/EG met betrekking tot het recht op gezinshereniging. Beide richtlijnen werden in het recente verleden geïmplementeerd in de Belgische verblijfswetgeving (= de aanpassingen in de wet van 15 december 1980, artikel 40bis §2, eerste lid 1, 1° en 2°, en artikel 10§1).

Vermits heel wat samenwonenden die voorheen een arbeidskaart C bekwamen, nu binnen deze context vrijgesteld zijn van arbeidskaarten, ziet men de gigantische terugval van dit aantal arbeidskaarten: van 1.354 kaarten in 2008 naar 137 in 2009.

Tabel 19: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor samenwonenden op basis van een duurzame relatie volgens nationaliteit, Vlaams Gewest, 2009

C-kaarten samenwonenden 2009		
totaal	137	100%
belangrijkste nationaliteiten	aantal	aandeel
Poolse	11	8,0%
Marokkaanse	11	8,0%
Turkse	8	5,8%
Roemeense	8	5,8%
Russische	7	5,1%
Bulgaarse	7	5,1%
Congolese	6	4,4%
Thaise	4	2,9%
Nigerese	4	2,9%
Chinese	4	2,9%
Angolese	4	2,9%
Amerikaanse	4	2,9%
Surinaamse	3	2,2%
Servische	3	2,2%
Oekraïense	3	2,2%
Ghanese	3	2,2%
Colombiaanse	3	2,2%
Tsjechische	2	1,5%
Slovaakse	2	1,5%
Sierraleonense	2	1,5%

4.4 Tijdelijk verblijf met Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister

Personen in het statuut “tijdelijk verblijf met Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister” zijn ondermeer personen die op basis van een aanvraag tot regularisatie (artikel 9, derde lid van de verblijfswetgeving van 15 december 1980) een tijdelijk verblijfsrecht bekwamen en waarbij een verlenging van de verblijfsvergunning afhankelijk gemaakt werd van het hebben van werk (als zelfstandige of loontrekkende).

Het aantal toegekende goedkeuringen is de laatste jaren enorm gestegen: van 2.430 in 2006, over 4.331 in 2007 en 5.233 in 2008, tot 5.442 in 2009. Dit wijst op een serieuze verhoging van het aantal regularisaties op die basis.

Het bewuste artikel 9 derde lid van, de verblijfswetgeving van 15 december 1980 is inmiddels het artikel 9 bis van diezelfde wet geworden (sedert 1 juni 2008). Het is dit artikel dat de basis vormt voor de veel besproken Omzendbrief met criteria voor de mogelijke regularisatie van illegalen en op basis van een precair statuut in België verblijvende vreemdelingen.

Het verstrekken van dergelijke arbeidskaart C laat niet onmiddellijk toe na te gaan of betrokkene ook gewerkt heeft tijdens de vergunde periode.

De effectieve tewerkstelling is echter wel één van de voorwaarden voor de eventuele verlenging van de verblijfsvergunning of voor de omzetting van het tijdelijk naar een onbeperkt verblijfsrecht.

De concrete verwezenlijking van deze voorwaarden wordt nagegaan door de Dienst Vreemdelingenzaken van de FOD Binnenlandse Zaken, die ook terzake een beslissing neemt.

Tabel 20: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor geregulariseerden (Regularisatie op grond van artikel 9 bis van de verblijfwet van 15.12.1980 en dus niet de regularisatie in kader van duurzame lokale verankering volgens uitvoeringsbesluit KB 7.10.2009) met (nog) tijdelijk verblijf ingeschreven in vreemdelingenregister volgens nationaliteit, Vlaams Gewest, 2009

C-kaarten tijdelijk verblijf (BIVR) 2009		
totaal	5442	100%
belangrijkste nationaliteiten	aantal	aandeel
Russische	518	9,5%
Iraanse	419	7,7%
Armeense	399	7,3%
Servische	377	6,9%
Congolese	297	5,5%
Kazachse	287	5,3%
Oezbeekse	187	3,4%
Joegoslavische	164	3,0%
Chinese	164	3,0%
Oekraïense	149	2,7%
Albanese	140	2,6%
Nepalese	139	2,6%
Kirgische	139	2,6%
Turkse	123	2,3%
Marokkaanse	116	2,1%
Georgische	114	2,1%
Angolese	105	1,9%
Kameroense	97	1,8%
Bosnische	80	1,5%
Nigeriaanse	78	1,4%

4.5 Studenten

Het aantal arbeidskaarten C voor niet ER-studenten blijft vrij constant, zij dat er nu een lichte daling ten opzichte van de vorige jaren te constateren valt: van 2.014 in 2007, over 2.115 in 2008, tot 1.984 in 2009.

De Dienst Vreemdelingenzaken van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken heeft opnieuw gesteld dat grondiger toegekeken zou worden op de toelating van buitenlandse studenten aan Belgische universitaire instellingen.

De resultaten van dit strenger toezicht blijken vooralsnog niet uit deze cijfergegevens met betrekking tot de toekenning van arbeidskaarten C voor deze studenten.

Tabel 21: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor studenten volgens nationaliteit, Vlaams Gewest, 2009

C-kaarten studenten 2009		
totaal	1984	100%
belangrijkste nationaliteiten	aantal	aandeel
Chinese	374	18,9%
Kameroense	338	17,0%
Marokkaanse	170	8,6%
Congolese	101	5,1%
Nigeriaanse	87	4,4%
Roemeense	47	2,4%
Bulgaarse	43	2,2%
Ethiopische	40	2,0%
Vietnamese	39	2,0%
Turkse	39	2,0%
Indische	36	1,8%
Bengaalse	36	1,8%
Russische	35	1,8%
Iraanse	33	1,7%
Nepalese	28	1,4%
Amerikaanse	28	1,4%
Oegandese	27	1,4%
Poolse	24	1,2%
Indonesische	22	1,1%
Ghanese	18	0,9%